

รายงานบทวิเคราะห์ความเสี่ยง
เกี่ยวกับกับการปฏิบัติงาน
ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

โรงพยาบาลปางศิลาทอง
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

คำนำ

โรงพยาบาลปางศิลาทอง ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วน เชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังนำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้ชี้ มากำหนดเป็นคู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน อีกด้วยเพื่อบรรลุเป้าหมายตามนโยบาย สำคัญเร่งด่วนหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

โรงพยาบาลปางศิลาทอง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๓
บทที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	
๒.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)	๔

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีก เป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประทุติมิชอบ ในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ อีกด้วย

โรงพยาบาลปางศิลาทอง ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหาร ปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจาก การปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวการณ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัว หรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์ จากทางราชการ

โดยมิชอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

สามารถจำแนกความเสี่ยงออกเป็น ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมาย และพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลต่อกลยุทธ์ ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ และการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และ ไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆ มาดำเนิน

การวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงพยาบาลปาล์มคัลยา การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้จะช่วยให้โรงพยาบาลปาล์มคัลยา ทราบถึงความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้น สามารถกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วน เชิงรุก ในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัย ของ

เจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังบรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญเร่งด่วน หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda Based) อีกด้วย

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้าง สืบทอดวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหา ผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้

๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน

บทที่ ๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

ปัญหา/อุปสรรค

ด้วยปัจจุบันโรงพยาบาลปางศิลาทอง ได้มีภาระงานเพิ่มขึ้นตามนโยบายของทางราชการทั้งด้านการให้บริการ และการสนับสนุน เช่น งาน ITA EIA HA ENV และงานควบคุมภายใน ซึ่งงานหลายๆงานเหล่านี้ทำให้ทางโรงพยาบาลปางศิลาทอง มีบุคลากรปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นตามภาระงานต่างๆ ในขณะเดียวกันการควบคุม กำกับ ดูแล ตลอดจนการบริหารจัดการเรื่องต่างๆ ในการปฏิบัติงานไม่ครอบคลุมและทั่วถึง ทำให้อัตราความเสี่ยงในเรื่องต่างๆมากมาย เช่น ความเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้อง ความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน และความเสี่ยงต่อการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน อีกทั้งเจ้าหน้าที่เข้ามาใหม่ยังไม่มีความรู้ทักษะในการปฏิบัติงานมากพอ ต้องอาศัยระยะเวลาสั่งสมความชำนาญ ประกอบกับการปรับเปลี่ยนกฎหมายใหม่ที่ใช้ในการปฏิบัติงานทำให้การดำเนินงานล่าช้า ตรวจสอบยาก ต้องอาศัยผู้มีความรู้ความชำนาญในการตรวจสอบเอกสาร เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง เนื่องด้วยปัจจุบันภาระงานจัดซื้อจัดจ้างเพิ่มขึ้น เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีหลายกลุ่มงาน ซึ่งอาจทำให้เป็นช่องทางในการทุจริตคอร์รัปชันและผลประโยชน์ทับซ้อนได้

แนวทางแก้ไข

โรงพยาบาลปางศิลาทอง ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้นมาซึ่งแยกจากคณะกรรมการควบคุมภายใน เนื่องจากจะได้มีการตรวจสอบได้อย่างรอบคอบ และรัดกุม โดยให้คณะกรรมการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนมีหน้าที่กำหนดนโยบายเพื่อป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนภายในโรงพยาบาล ให้ความรู้เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนแก่บุคลากรในโรงพยาบาล ดำเนินการตรวจสอบให้ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีแนวทางการปฏิบัติตนตามกรอบจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน ให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นไปด้วยความชอบธรรมตามหลักระบบคุณธรรม ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และตรวจสอบผลประโยชน์ทับซ้อนระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ จัดจ้างกับผู้เสนองานหรือผู้ชนะการประกวดราคาในการจัดซื้อ จัดจ้างภายในโรงพยาบาลปางศิลาทอง

ทั้งนี้ ตามมติที่ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ร่วมประชุมเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจทำให้อาชกรได้รับความเสียหาย และอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

๑. การใช้รถ ให้กลุ่มงานบริหารทั่วไป/กลุ่มการพยาบาล ดำเนินการจัดทำแนวทางการใช้รถราชการ และบทกำหนดโทษ กรณีฝ่าฝืน
๒. การเบิกค่าตอบแทน ขอให้ทุกกลุ่มงานแจ้งเจ้าหน้าที่ในความรับผิดชอบระดับระวางการปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายกรณีไม่สามารถปฏิบัติได้ ให้ทำการขออนุญาตแลกเปลี่ยนเวร และได้รับอนุญาตจากหัวหน้าก่อน และให้แนบหลักฐานประกอบการเบิก-จ่ายทุกครั้ง
๓. การจัดทำโครงการอบรมสัมมนา/ศึกษาดูงาน เมื่อผู้รับผิดชอบเขียนโครงการก่อนนำเสนอผู้อำนวยการให้ความเห็นชอบให้นำโครงการ ใ้งานการเงินตรวจสอบก่อน และเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานให้เร่งรัดหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายส่งโดยเร็ว
๔. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ขอให้กลุ่มงานบริหารทั่วไปตรวจสอบ กรณีจำเป็นจริงๆ จะต้องเขียนใบขออนุญาตก่อนหรือไม่
๕. การดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง โดยให้ทุกฝ่ายงานที่มีการจัดซื้อ จัดจ้าง จัดทำแผนฯ เสนอทุกครั้ง และเพื่อความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ให้มีการประกาศเผยแพร่แผนฯ ผ่านทางเว็บไซต์หน่วยงานทุกครั้ง และทุกครั้งที่มีการจัดซื้อ จัดจ้างให้มีการตรวจสอบการมีผลประโยชน์ทับซ้อน ร่วมกันในการจัดซื้อจัดจ้าง หรือตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ละหุ้นส่วนหรือคณะกรรมการบริษัทอย่างเคร่งครัด และดำเนินการเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบ และโรงพยาบาลปางศิลาทองจัดให้มีผู้มีความรู้ความสามารถด้านการจัดซื้อจัดจ้างมีหน้าที่เฉพาะคอยตรวจสอบเอกสารการจัดซื้อจัดจ้างทุกรายการก่อนมีการเสนออนุมัติผู้มีอำนาจทุกครั้ง